C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-590/24 Judecătoria Soroca (sediul Central)
Judecător: Vadim Belous

D E C I Z I E
În numele Legii

18 septembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa :
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecători Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul părții vătămate Moșan Lilian declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03 iulie 2024, pe cauza contravențională în privința lui **Captari Clavdia** învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art.179 Cod Contravențional.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

1. La data de 25.11.2021 de către agentul constatator specialist principal în cadrul Primăriei mun. Soroca Maxim Sanalatii a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria APL nr.0007 pentru faptul că, Captari Clavdia la data de 26 octombrie 2021 s-a constatat că a efectuat o construcție capitală (garaj), fără a deține certificatul de urbanism, proiect și autorizație de construire, astfel încălcând prevederile art. 22 lit. a), b) și art. 24 lit. a), c) al Legii nr. 711 din 02 februarie 1996 „privind calitatea în construcție”, amplasată pe*****

Acțiunile lui Captari Clavdia au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 179 Cod contravențional al RM - *executarea construcţiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare şi reparaţie capitală a clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, precum şi a construcţiilor ce cad sub incidenţa legislaţiei privind calitatea în construcţii fără licenţă eliberată în modul stabilit.*

2. În temeiul art. 395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție din 25.11.2021 întocmit în privința lui Captari Clavdia în baza art. 179 Cod contravențional al RM a fost expediat în adresa judecătoriei Soroca (sediul Central) pentru examinare conform competenței, cu recomandarea aplicării în privința lui Captari Clavdia a sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 90 unități convenționale și a măsurii de siguranță prevăzute la art. 439/6 Cod

contravențional – demolarea construcțiilor neautorizate și remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.

3. Prin hotărârea judecătoriei Soroca (sediul Central) din 15 februarie 2022 a fost încetată cauza contravențională de învinuire a cet. Captari Clavdia de comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional al Republicii Moldova din lipsa faptului contravenției.

4. Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, partea vătămată Moșan Lilian a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, anularea hotărârii judecătoriei Soroca (sediul Central) din 15 februarie 2022, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

5. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2022 recursul părții vătămate Moșan Lilian declarat împotriva hotărârii judecătoriei Soroca (sediul Central) din 15 februarie 2022 în cauza lui Captari Clavdia s-a admis, cu casarea respectivei hotărâri şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

6. La o nouă rejudecare a cauzei, prin hotărîrea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03 martie 2023 a fost recunoscută vinovată Captari Clavdia în comiterea contravenţiei prevăzute de art.179 Cod contravenţional, și s-a liberat de răspundere contravențională pe motivul expirării termenului de prescripţie de tragere la răspundere contravenţională, cu încetarea procesului contravențional.

A fost obligată Captari Clavdia în temeiul art.439/6 alin.(1) Cod contravențional, să demoleze construcția capitală (garaj) amplasată pe *****, cu readucerea situației la poziția inițială.

7. Hotărârea în cauză a fost atacată cu recurs de către avocatul Igor Craveț în interesele lui Captari Clavdia, recurs inițial și suplimentar fiind depus și de către Captari Clavdia.

8. În cadrul examinării cauzei în instanța de recurs, avocatul Zama Vitalie în interesele părții vătămate Captari Clavdia a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.439/6 alin.(1), (3), (4) Cod contravențional, de către Colegiul penal fiind admisă cererea respectivă și sesizată Curtea Constituțională despre excepția de neconstituționalitate ridicată.

9. Prin decizia de inadmisibilitate a sesizării nr.237g/2023 din 07 decembrie 2023, Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 439/6 alineatele (1), (3), (4) din Codul contravențional, ridicată de avocatul Vitalie Zama în interesele dnei Clavdia Captari, în dosarul nr.4r-387/2023, pendinte la Curtea de Apel Bălți.

10. Respectiv, prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2023 au fost admise recursurile declarate de către avocatul Craveț Igor în interesele lui Captari Clavdia și de Captari Clavdia împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03 martie 2023 în cauza contravenţională

în privința lui Captari Clavdia în baza art.179 Cod Contravențional al RM, hotărâre care s-a casat, cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă, în alt complet de judecată.

11. La o nouă rejudecare a cauzei, prin hotărîrea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03 iulie 2024 procesul contravențional conform art.179 Cod contravențional în privința lui Captari Clavdia, a fost încetat din lipsa faptului contravenției.

12. Dezacordul cu hotărîrea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03 iulie 2024 a fost atacată în ordine de recurs de către partea vătămată Moșan Lilian, care a solicitat casarea respectivei hotărîri, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărîri, prin care Captari Clavdia să fie recunoscută vinovată pe art. 179 Cod Contravențional, cu obligarea ei de a demola garajul construit ilegal.

În argumentarea recursului, titularul ei, a menționat că, autorizația de construcție nr. 86/C-10 din 30 decembrie 2010 a fost valabilă timp de 12 luni. Garajul a fost construit în perioada în care Captari Clavdia a devenit proprietară a apartamentului ***** în baza *****, fiind prezentate probe foto, că construcția în litigiu la data de 10.08.2018, era absentă, iar pozele prezentate la data de 04.01.2022, atestă prezența acestei construcții, fapte ce pot fi confirmate și prin declarațiile martorilor.

A reiterat că, prin declarația notarială din 07.11.2007 i-a permis lui ***** (fost proprietar al apartamentului *****) de a efectua care construcții auxiliare la apartament, însă, nu construcția garajului, ce i-a astupat geamul apartamentului său, blocîndu-i și ieșirea din ograda comună.

13. Potrivit art.471 alin.(1) Cod Contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților*, potrivit alin.(2), *instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*.

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

În termenul oferit de instanță, de către participanții la proces, referință nu a fost depusă.

14. Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul urmează a fi admis, cu casarea hotărîrii contestate şi dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

Adoptând soluţia în cauză, Colegiul reţine prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) CCo: *După examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a*

constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

La fel, Colegiul reține ca temei de drept și dispoziția art.470 alin.(3) Cod Contravențional, *potrivit căreia instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului.*

15. Lecturând actul judecătoresc contestat și ținând cont de prevederile normei citate supra, Colegiul reține în calitate de temei pentru casarea hotărârii judiciare faptul că, soluția instanței este una pripită în aspectul încetării procesului contravențional din lipsa faptei.

Colegiul atestă verificarea superficială de către instanță a împrejurărilor cauzei, printr-o apreciere neobiectivă, în raport cu art. 425 Cod contravențional și art. 93 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, a probatoriului administrat de către agentul constatator, care de facto vine să dovedească contravenția imputată.

De aceea, casând soluția instanței de fond ca fiind nefondată, Colegiul ține să menționeze, că judecarea în fapt a cauzei, cu respectarea principiilor generale ale procesului contravențional prevăzute la art. art. 7; 381 Cod contravențional, constă în cercetarea amplă, completă și obiectivă a probelor administrate de către agentul constatator, pe care el își întemeiază soluția de atragere a persoanei la răspunderea contravențională, cu expunerea lor în conținutul hotărârii adoptate.

Pe când în cauza dedusă judecății, instanța dispunînd încetarea procesului contravențional, a indicat că, *"... agentul constatator nu a demonstrat că bunul imobil din ***** a fost construit anume de către Captari Clavdia şi nu de către precedentul proprietar. Doar, prin probele prezentate de către partea apărării se confirmă că, fostul proprietar a perfectat certificatul de urbanism ***** și autorizația de construcție ***** anume în scopul edificării construcției – garajul cu bucătărie de vară pe terenul situat în *****,* ce însă contravine pozelor foto prezentate de partea vătămată Moșan Lilian, care în recursul formulat a invocat cert faptul că, construcția în litigiu nu a fost efectuată de fostul proprietar *****, cel din urmă avînd permisiunea recurentului de a efectua careva lucrări auxiliare, și nicidecum o construcție capitală.

Despre aceste împrejurări a declarat și inițial partea vătămată Moșan Lilian, cărora nu li s-a acordat o apreciere obiectivă în raport cu alte probe administrate, evident, că judecând cauza, instanța nu trebuie să-și asume rolul activ de administrare a probatoriului, însă cercetarea lui sub toate aspectele, completă și obiectivă ține de competența ei, fapt pentru care dispunându-se casarea hotărârii

atacate, cauza va fi returnată spre judecare în fond, în vederea examinării ei obiective și mult-aspectuale, cu stabilirea certă a anului efectuării construcției garajului, a persoanei ce l-a zidit și dacă la acel moment erau autentice și valabile autorizația de construcție ***** eliberată pe numele lui *****.

Nu în ultimul rând, ține de menționat, că în procesul contravențional, persoanele se bucură în egală măsură de aceleași garanții acordate de legea națională, cu asigurarea punerii lor în aplicare de către autoritățile competente ce examinează cauza, oferindu-le posibilitatea participării nemijlocite la soluționarea cauzei, prezentarea probatoriului și participarea la cercetarea lui.

Aceasta pentru, că în sensul art. 381 alin. (4) Cod contravențional, autoritatea care examinează cauza are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor ei, evidențiindu-le atât cele care învinovățesc cât și cele ce dezvinovățesc persoana atrasă la răspunderea contravențională.

16. Motivarea unei soluții judiciare ține de setul de garanții stabilit la art.6 a Convenției, fiind o garanţie pentru părţi în primul rînd, precum şi pentru alte persoane care pot cunoaște motivele pentru care judecătorul a pronunţat sentinţa respectivă. Motivarea este importantă pentru părţi în cazul exercitării dreptului de atac a sentinței, precum şi pentru instanțele superioare, care să o poată verifica din punctul de vedere al legaliţăţii şi temeiniciei acesteia. Pentru ca dreptul la al doilea grad de jurisdicţie să fie efectiv disponibil pentru părţi, acestea trebuie să aibă în termen rezonabil hotărârea motivată.

Instanța de recurs menționează faptul că, în sensul nemotivării hotărârii emise, CEDO consideră că Statul este cel care trebuie să își asume erorile comise de parchet sau de instanța de judecată și că acele erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

La rejudecarea cauzei instanța de judecată urmează să țină cont de cele menționate și în baza unei analize ample şi obiective a tuturor probelor şi verificării tuturor circumstanțelor ce au însemnătate pentru soluționarea justă a cazului să adopte o hotărâre temeinică şi bazată pe prevederile legii.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.(2) lit.c), art.474 Cod contravenţional, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul părții vătămate Moșan Lilian declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03 iulie 2024, pe cauza contravențională în privința lui **Captari Clavdia** învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art.179 Cod Contravențional, se admite cu casarea hotărîrii în cauză, dispune rejudecarea cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, Judecători: